

13. desember 1960

Ved Chr. Hornsruds død

Christopher Hornsrud døde 13. desember 1960. Statsminister Einar Gerhardsen holdt minnetalen i kringkastingen:

Med Christopher Hornsrud er en særpreget og markant personlighet i norsk politisk liv gått bort. Fra sin første ungdoms år til sin dødsdag var Hornsrud levende politisk interessert. Han startet sitt politiske arbeid i Venstre i Buskerud som medlem av herredsstyre, skolestyre og ligningskommisjon og som ordfører i Modum. Men han kom snart i opposisjon til Venstre og kom med i de arbeiderforeningene som omkring århundreskiftet meldte seg inn i Det norske Arbeiderparti. I Arbeiderpartiet fikk Hornsrud etter hvert utløsning for sin veldige arbeidskraft og sin evne til å føre sine synspunkter over i praktisk politikk. Han var formann i Det norske Arbeiderparti fra 1903 til 1906. Men det var som stortingsmann, fra 1912 og helt fram til 1937 han utførte sitt livsverk.

Christopher Hornsrud forsøkte seg i sine unge år som handelsbetjent og landhandler, men i 1891 tok han over sin bestefars gård på Modum. Det kom til å bli bestemmende for hans seinere utvikling. Han godtok ikke den gjengse oppfatning at det var et dypt skille mellom arbeider og bonde. Han forstod — lenge før andre — at det var i samarbeid mellom disse to store grupper av folket at framtida lå. Det førte til at han tok fatt på å utforme et nytt jordbruksprogram for Det norske Arbeiderparti. Jorda skal på trygge vilkår tilhøre den arbeidende bonde, sa Hornsrud i sine foredrag. Det var enkelt og fengende. Det jordbruksprogram som Hornsrud til slutt la fram og fikk vedtatt av Det norske Arbeiderparti, har bidratt sitt til at det aldri ble noen kløft mellom arbeiderne i industrien og de arbeidende bønder, slik som tilfellet har vært i så mange andre land.

Christopher Hornsrud tok sin oppgave som stortingsmann mer alvorlig enn de fleste. Han gikk opp i sitt arbeid, levde og åndet i det politiske liv, og han fikk nytte sine evner og sin arbeidskraft nettopp på det område hvor hans interesse var så sterk og levende. Som mangeårig medlem av Stortingets finanskomité satte Hornsrud dype spor etter seg.

Men det var som statsminister i den første arbeiderregjering at Hornsrud trådte fram for den store offentlighet som en betydelig statsmann. Da det faktum at det var utnevnt en regjering av Arbeiderpartiet, skapte på den tid en bølge av mistillit i finanskreter. Regjeringen Hornsrud ble stilt overfor et krav om at regjeringen skulle stille statsgaranti overfor en av

storbankene som holdt på å gå over ende. Det nektet Hornsrud, og de borgerlige partier gikk sammen om å felle ham.

Det var ikke lenge han var statsminister — det var som kjent bare i 18 dager. Men det var høydepunktet i Hornsruds politiske løpebane, og det må være riktig å si at hans korte regjeringstid likevel var betydningsfull, fordi den danner opptakten til en ny periode i vårt politiske liv, den periode som er markert ved Arbeiderpartiets sterkere innflytelse og ansvar i norsk politikk.

Hornsrud var 76 år da han gikk ut av Stortinget.

Et usedvanlig rikt og virksomt politisk liv var dermed i virkeligheten avsluttet, selv om den politiske interesse holdt seg oppover i åra. I den seinere tid har Hornsrud inntatt standpunkter som ikke alltid falt sammen med hans gamle parti. Men en har alltid kunnet legge merke til den levende interesse for arbeiderbevegelsens framtid som opptok ham til det siste.

Med sine evner, sin flid og sin rettlinjede karakter har Christopher Hornsrud skapt seg et navn som vil bli stående i vår historie. Vi vil nå ved hans bortgang bringe en takk for hans innsats gjennom de mange år og lyse fred over hans minne.